

A kortárs múzeumi belépők tipográfiája

Hamvai Kinga Rózsa*

**Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, 1117 Budapest, Pázmány P. sétány 1/a
(hamvai.kinga@gmail.com)*

Összefoglaló

A kortárs múzeumi belépőkről írtam a dolgozatomat. Először az általánosságokat kerestem a belépőjegyeken, majd külön elemeztem a Szépművészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria és a Magyar Nemzeti Múzeum mai és néhány régebbi belépőjét. Arra jutottam, hogy bár vannak különbségek a jegyek között, általában hasonlóak (kinézet és tartalom szempontjából is).

Kulcsszavak: múzeum, belépőjegy, állandó-, időszaki kiállítás, ár

Abstract

I have written my term paper about the contemporary museum-entrance tickets. First, I have searched the generalities in the tickets, then I have analysed the entrance tickets of the Museum of Fine Arts, the Hungarian National Gallery and the Hungarian National Museum, and have had a look at some tickets of the recent past. I found, that there are some differences between the tickets, but there are very similar (in the respect of appearance and content)

Keywords: museum, entrance ticket, constant-, periodical exhibition, price

---

Bevezetés

A mai múzeumi belépőkről írtam. Általában két egységből állnak. Egy magára a múzeumra vonatkozó állandó rész, mely mindig ugyanolyan (esetleg több évente változik), és egy az adott kiállításra vonatkozó rész alkotja. A belépők nyújtott téglalap alakúak.

Az állandó részen fel van tüntetve a múzeum neve (és ha van, az emblémája), címe, elérhetősége, esetleg az adószáma, valamint a nyitvatartási ideje. Ezek az adatok sokszor angolul is szerepelnek. A múzeum fenntartója is megjelenik. Egy kép is van a belépőkön, amely a múzeumot ábrázolja, vagy egy emblemikus kép az állandó kiállításról. Némelyik

belépő kétoldalas, ilyenkor az egyik oldalán van a kép, a másikon a hasznos információk.

A másik, az időszaki kiállításra vonatkozó rész letéphető. A rajta lévő szöveg merőleges az állandó részre. Itt szerepel az időszaki kiállítás címe, vagy az állandó kiállítás, vagy egy speciális rendezvény neve. Alatta olvasható a jegytípus árára vonatkozó információ – pl. „kedvezményes”, „csoportos elővétel”, „ifjúsági”, „teljesárú”, „ünnepnapon ingyenes” stb. - ez alatt az ár. A dátum is ezen a részen van feltüntetve.

A belépőjegyek sarkán van egy kis leválasztható rész, vagy egyszerűen beletép a jegyellenőr.

TIPOGRÁFIAI DIÁKKONFERENCIA 2009 DECEMBER
Hamvai Kinga Rózsa: A kortárs múzeumi belépők tipográfiája

Nem minden belépőre érvényes ez az általános leírás. Előfordul olyan, hogy egy múzeumban csak számlát adnak belépőjegy gyanánt (például a pécsi Zsolnay Múzeumban). Vannak olyan kiállítások, melyeket nem múzeumban rendeznek, az ezekre érvényes belépőknek nincs állandó formájuk. Ilyen például a nemrégiben Magyarországon is látható „vándorló kiállítás” Diana hercegnőről, mely a Károlyi Csekonics Rezidencián (tehát nem múzeumban) volt látogatható (1.kép).

1. kép. A Diana - a celebration kiállítás belépője. A szerző fotója.

Vannak olyan múzeumok, ahol csak állandó kiállítás van, ilyenkor sem érvényes ez az általános leírás a belépőkről. Például a Magyar Szecesszió Háza nem rendez időszaki kiállításokat, ezért a belépője már hosszú ideje változatlan (2. kép).

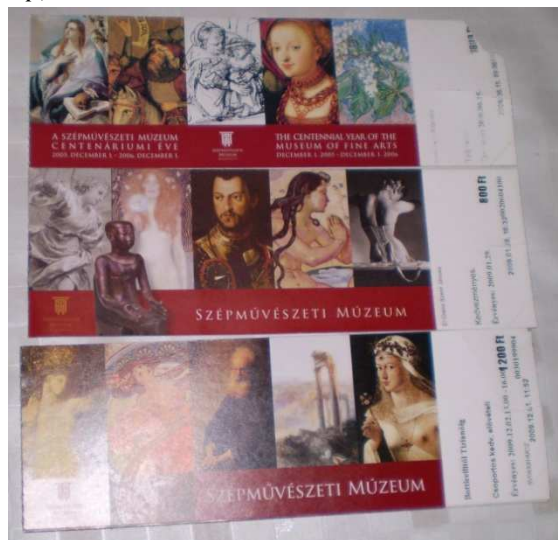
2. kép. Belépő a Magyar Szecesszió Házába. A szerző fotója.

A továbbiakban Budapest legfontosabb múzeumainak a belépőit veszem szemügyre. Írok a Szépmvészeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Múzeum, a Magyar Nemzeti Galéria a belépőiről.

A Szépmvészeti Múzeum belépőjegyei

A Szépmvészeti Múzeum belépőjegyének állandó része öt időszaki kiállításoként változik (3.

kép).

3. kép. A Szépmvészeti Múzeum jelenlegi és korábbi belépői. A szerző fotója.

A jelenlegi (2010. január) jegyen a következő kiállítások egy-egy képe szerepel: Mítoszok földje - Gustave Moreau művészete; A nő dicsérete – Alfons Mucha, a szecesszió cseh mestere; A Szentföld öröksége – Kincsek a jeruzsálemi Izrael Múzeumból; Turner és Itália; Botticellitől Tizianóig – Az itáliai festészet két évszázadának remekművei. Ez a típusú belépő 2009. február 19 – 2010. február 14-ig van érvényben (SZMN 2010). Tehát a belépőn öt kép van, az első alatt bordó háttér előtt a múzeum fehér emblémája látható. A második kép hosszában az egész teret elfoglalja, de az alsó része sötétebb tónusú. A harmadik, negyedik és ötödik kép alatt bordó háttér elé van írva nagyméretű, fehér, kiskapitális betűkkel, hogy Szépmvészeti Múzeum (4. kép). Ez volt az állandó rész, ehhez kapcsolódik jobbról a letéphető rész, mely merőleges az állandó részre. Fehér háttér előtt fekete betűk olvashatók. A legfelső sorban a kiállítás címe (esetleg rendezvény neve, pl. Bohém bál) olvasható (a képen: Botticellitől Tizianóig), alatta az arra vonatkozó információ (Csoportos kedv. elővételi), majd az érvényesség dátuma (2009.12.02.15.00 – 16.00), és vele egy sorban az ár nagy betűkkel (1200Ft), ez alatt azonosító számok vannak, és a legalsó sorban a jegyvétel dátuma (2009.12.01. 11:52) van feltüntetve.

4. kép. A Szépmvészeti Múzeum belépője. A szerző fotója.

TIPOGRÁFIAI DIÁKKONFERENCIA 2009 DECEMBER

Hamvai Kinga Rózsa: A kortárs múzeumi belépők tipográfiája

A belépőjegy másik oldalán látható, hogy a leválasztható rész üres, fehér. Az állandó rész hátoldalán egy akvarell kép látható a múzeumról. Ettől jobbra bordó háttér előtt fehér betűkkel van feltüntetve a többi információ. A képre merőlegesen a múzeum honlapcíme olvasható nagykapitális betűkkel (www.szepmuveszeti.hu). E mellett a képpel egy sorban a Szépművészeti Múzeum felirat olvasható magyarul kiskapitális betűkkel, alatta angolul, kisebb méretű nagykapitális betűkkel. Alatta a múzeum címe, elérhetősége, adószáma és nyitvatartási ideje van feltüntetve. Legalul pedig a nyitvatartási idő angolul is fel van írva, verzál betűkkel. Ettől jobbra a múzeum emblémája látható (5. kép).

5. kép. A Szépművészeti Múzeum belépőjének hátoldala. A szerző fotója.

Eleinte a tanulmányomat csak a Szépművészeti Múzeum belépőiről szerettem volna írni, megvizsgáltam volna a jegyeket már a kezdetektől. Nem jártam sikerrel. Először a múzeumban kérdezősködtem, de kiderült, hogy nem gyűjtik a saját belépőiket. Átküldtek a múzeum könyvtárába, de ott sem tudtak segíteni, csak egy tanáccsal: a Széchényi Könyvtár Kisnyomtatványtárában biztosan megvan (Buda 2000). Elmentem oda is, de ott sem gyűjtik. Végül a Magyar Országos Levéltárban próbálkoztam, de sikertelenül. Érdekesnek találom, hogy sehol sincs ilyen gyűjtemény, szerintem természetesnek kellene lennie, hogy egy intézmény egy-egy rendezvénye után eltesz egy darabot a belépők közül. Az érthető, hogy egy könyvtár számára nem érdekesek az aprónyomtatványok.

A Magyar Nemzeti Galéria belépőjegyei

A Nemzeti Galéria mai belépői sokkal egyszerűbbek. Fehér alapra fekete betűkkel van írva. Az állandó rész bal szélén a galéria emblémája látható, mely Izsó Miklós Táncoló paraszt II. című szobrát ábrázolja. Ettől jobbra egy vékony vízszintes vonallal elválasztva az információk vannak felsorolva. A galéria címe adószáma, e-mail címe, honlapcíme, és kis betűkkel a nyitvatartási

ideje van feltüntetve. Ez alatt egy vízszintes vonal, majd a galéria fenntartójának (OKM) és főtámogatójának (Pannon) emblémája látható. Ettől jobbra van a letéphető rész, ami nagyon hasonlít a Szépművészeti Múzeum belépőjének ezen részéhez. A kiállítás címe, az arra vonatkozó információ, az ár, a dátum és egy azonosító szám látható rajta. A leválasztható rész másik oldalán a Jegymester emblémája és reklámja látható (6. kép).

6. kép. A Nemzeti Galéria belépője. A szerző fotója.

Az állandó rész hátsó oldala üres. Ez a belépő csak a lényegre koncentrált és a hasznos információkat tünteti fel.

Régebben (2004-ben) azonban nem volt ilyen egyszerű a galéria belépője. A Szépművészeti Múzeumhoz hasonlóan az állandó részen 5 kép volt látható az állandó kiállítás képtáraiból egy-egy kép. Képviselve van a középkori, a késő reneszánsz és barokk, a 19. századi, a 20. századi és az 1945 utáni művészet képtára (MNG 2010). A képek előtt a belépő bal felső sarkába fel van írva, hogy Magyar Nemzeti Galéria fehér betűkkel, alatta angolul, kisebb betűkkel. A képektől jobbra a galéria emblémája látható. A leválasztható rész nem sokban különbözik. A belépő másik oldalán a galéria emblémája látható kék háttér előtt. Mellette sárga alapon fekete betűkkel írott szöveg van. Itt olvasható a múzeum címe, elérhetősége, nyitvatartási ideje (7. kép).

7. kép. A Nemzeti Galéria egy korábbi belépője. A szerző fotója.

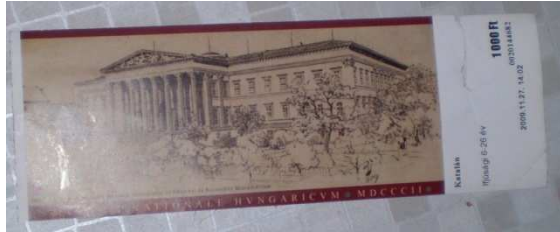
Találtam olyan belépőjegyet is, melyen csak egy festmény látható az időszaki kiállításról. A Munkácsy a nagyvilágban című 2005-ös kiállítás belépőjén pl. Munkácsy Az agár című képe látható.

A Magyar Nemzeti Múzeum belépőjegyei

A Nemzeti Múzeum belépőjén egy rajz szerepel a múzeum épületéről. Ezt a képet felülről és alulról egy-egy bordó sáv szegélyezi. Az alsó sávban drapp betűkkel a múzeum neve olvasható latinul, és az alapításának dátuma római számokkal. A kép bal alsó sarkában a múzeum fenntartójának, az Oktatási

TIPOGRÁFIAI DIÁKKONFERENCIA 2009 DECEMBER
Hamvai Kinga Rózsa: A kortárs múzeumi belépők tipográfiája

és Kulturális Minisztériumnak az emblémája látható. A leválasztható rész olyan, mint a Szépművészeti Múzeum belépőjénél.

8. kép. A Nemzeti Múzeum belépője. A szerző fotója.

A jegy hátoldalán a múzeum timpanonja látható: középen Pannónia megszemélyesítője egy-egy babérmagot nyújt át jobbra a tudomány és művészet, balra a történelem és hírnév megszemélyesítőinek (HMN 2010). A bal felső sarokban a múzeum címe, elérhetősége; a bal alsó sarokban az SZJ szám és az adószám szerepel. A felső sorban az elérhetőség mellett drapp háttér előtt világos, kiskapitális betűkkel ez olvasható: Belépőjegy, alatta angolul. A jobb felső sarokban fekete betűkkel a múzeum honlapcíme és e-mail címe szerepel. A kép alatt drapp háttér előtt fehér betűkkel a Magyar Nemzeti Múzeum felirat olvasható magyarul és angolul. A belépő igényes, és kifejezi, hogy a múzeum régi, nagy hagyományú és színvonalas.

9. kép. A Nemzeti Múzeum belépőjének hátoldala. A szerző fotója.

Összegzés

A mai múzeumi belépőkről elmondható tehát, hogy általában egy sablonra épülnek (állandó, leválasztható rész), de sok különbség van a múzeumok egyéni jellegzetességeiből fakadóan.

Hivatkozások

Buda Attila (2000) Könyvtári fogalmak kyszótára.
Kisnyomtatvány szócikk, pp 134.

Szépművészeti Múzeum honlapja. 2010. január 28.
www.szepmuveszeti.hu

Magyar nemzeti Galéria honlapja. 2010. január 28.
www.mng.hu

Magyar Nemzeti Múzeum honlapja. 2010. január 28.
www.hnm.hu